

UZASADNIENIE

Ubezpieczona B. S. wniosła odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. z dnia 12 lipca 2019 roku (znak: 480000/603/CW/529541/2019-ZAS), wydanej na podstawie art. 83 ust. 1 pkt 4 i 5 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. 2019.300 j.t.) zwanej dalej ustawą systemową, przyznającej jej prawo do zasiłku chorobowego od dnia 16 maja 2019 roku do 31 maja 2019 roku od podstawy wymiaru wynoszącej 100% przeciętnego wynagrodzenia w kwocie 4.863,74 zł brutto, a od 1 czerwca 2019 roku do 15 czerwca 2019 roku w kwocie 4.950,94 zł brutto, domagając się zmiany wyżej wymienionej decyzji i przyznania prawa do zasiłku chorobowego za okres od 16 maja 2019 roku do 15 czerwca 2019 roku wyliczonego od podstawy wymiaru zasiłku stanowiącej przeciętne miesięczne wynagrodzenie wypłacone odwołującej za okres 12 miesięcy kalendarzowych poprzedzających miesiąc w którym powstała niezdolność do pracy. W uzasadnieniu ubezpieczona podała, iż organ rentowy, powołując się na art. 46 ustawy z dnia 15 czerwca 1999 roku o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. 2019.645 jt.t) zwanej dalej ustawą zasiłkową, przyznając świadczenie w powyższym zakresie wskazał, iż podstawa wymiaru zasiłku chorobowego po ustaniu tytułu ubezpieczenia chorobowego nie może być wyższa niż kwota wynosząca 100 % przeciętnego wynagrodzenia mimo, iż niezdolność do pracy powstała jeszcze w trakcie umowy o pracę i trwała nadal po jej ustaniu. Ubezpieczona nie zgadza się ze stanowiskiem organu rentowego. Powołując się na treść art. 46 ustawy zasiłkowej wskazała, iż powyższy przepis znajduje zastosowanie jedynie wtedy gdy niezdolność do pracy powstaje po ustaniu stosunku pracy. Podniosła, iż w sytuacji gdy niezdolność do pracy powstaje w trakcie zatrudnienia i jest kontynuowana po jego ustaniu, przepis art. 46 ustawy zasiłkowej nie znajduje zastosowania, a podstawy wymiaru zasiłku nie obniża się do kwoty 100 % przeciętnego wynagrodzenia. Powołując się na doktrynę oraz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 września 2016 roku w sprawie o sygn. akt II UK 329/15 ubezpieczona wskazała, iż wzruszeniu podstawy wymiaru zasiłku ustalonej w trakcie ubezpieczenia nie służy zastosowany w sprawie art. 46 ustawy zasiłkowej, który przewiduje ustalenie podstawy zasiłku chorobowego z tytułu ryzyka ubezpieczenia chorobowego rozpoczynającego się po ustaniu tytułu ubezpieczenia - dotyczy to powstania niezdolności do pracy nie później niż w ciągu 14 dni i trwającej co najmniej 30 dni. Następnie ubezpieczona wskazała, iż zgodnie z art. 36 ustawy zasiłkowej podstawę wymiaru zasiłku chorobowego osoby będącej pracownikiem stanowi przeciętne miesięczne wynagrodzenie wypłacone pracownikowi za okres 12 miesięcy kalendarzowych poprzedzających miesiąc, w którym powstała niezdolność do pracy. W odniesieniu do powyższego ubezpieczona podała, iż w sprawie nie powinien mieć zastosowania art. 46 ustawy zasiłkowej i tym samym podstawa wymiaru zasiłku chorobowego za okres od 16 maja 2019 roku do 15 czerwca 2019 roku nie powinna zostać obniżona do wysokości kwoty 100 % przeciętnego wynagrodzenia, a zasiłek powinien zostać wypłacony w wysokości liczonej od podstawy wymiaru zasiłku stanowiącej przeciętne wynagrodzenie odwołującej wypłacone za okres 12 miesięcy kalendarzowych poprzedzających miesiąc, w którym powstała niezdolność do pracy. Ponadto ubezpieczona podała, iż przed ustaniem zatrudnienia przez wiele lat pełniła funkcję Dyrektora (...) Publicznego Zespołu (...) w L.. Wykonywanie czynności Dyrektora związane było z ciągłym stresem. Na skutek czego ubezpieczona zachorowała na depresję i z tego tytułu nie była zdolna do pracy m.in. w okresie od 16 maja 2019 roku do dnia 15 czerwca 2019 roku. Odwołująca podała, iż w trakcie zatrudnienia otrzymywała wynagrodzenie w wysokości 11.500,00 zł brutto, a za miesiące od czerwca 2018 roku do marca 2019 roku w wysokości 15.000,00 zł brutto. Odwołująca podniosła, iż obniżenie kwoty zasiłku chorobowego powoduje dodatkowe obciążenie dla odwołującej i nie wpływa pozytywnie na jej proces leczniczo - terapeutyczny i odzyskanie zdolności do pracy.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy, reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika, wniósł o oddalenie odwołania, powołując się na art. 83 ust. 1 pkt 4 i 5 ustawy systemowej i art. 7 i 46 ustawy zasiłkowej oraz o zasądzenie od odwołującej na rzecz organu rentowego zwrotu kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, iż odwołująca była zatrudniona do dnia 15 maja 2019 roku. Niezdolność do pracy ubezpieczonej powstała jeszcze w czasie trwania zatrudnienia i trwa nadal. Organ rentowy podał, iż podstawa wymiaru zasiłku chorobowego po ustaniu zatrudnienia została ograniczona do 100 % podstawy wymiaru przeciętnego wynagrodzenia. Wskazano, iż maksymalną kwotę podstawy wymiaru zasiłku ustala

się na okres trzech miesięcy od trzeciego miesiąca kwartału kalendarzowego i obowiązuje ona przez cały następny kwartał. Organ rentowy wyjaśnił, iż jeżeli podstawa wymiaru zasiłku ustalona wg zasad wynikających z ustawy byłaby wyższa niż kwota odpowiadająca kwocie 100 % przeciętnego wynagrodzenia, zostaje ona ograniczona do tej kwoty. Organ rentowy następnie podniósł, iż regulacja zawarta w art. 46 ustawy zasiłkowej ma zastosowanie zarówno do niezdolności do pracy powstałej w czasie zatrudnienia, jak i po jego ustaniu. Organ rentowy powołując się na wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 kwietnia 2009 roku w sprawie o sygn. akt I U 337/08 wskazał, iż ograniczenie wysokości podstawy obliczania zasiłku chorobowego wynikające z art.46 ustawy zasiłkowej ma zastosowanie także wówczas, gdy okres zasiłkowy rozpoczął się w czasie trwania zatrudnienia.

Pismem z dnia 8 października 2019 roku pełnomocnik ubezpieczonej podtrzymał dotychczasowe stanowisko ubezpieczonej przedstawione w odwołaniu oraz wniósł o zasądzenie od organu rentowego na rzecz odwołującej kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczona B. S. podlegała ubezpieczeniu chorobowemu z tytułu zatrudnienia na stanowisku Dyrektora w (...) Publicznym Zespole (...) w L. od dnia 1 grudnia 2011 roku do dnia 15 maja 2019 roku. Ubezpieczona otrzymała wynagrodzenie za miesiące kwiecień i maj 2018 roku w wysokości 11.500,00 zł brutto, a za miesiące od czerwca 2018 roku do marca 2019 roku w wysokości 15.000,00 zł. W okresach od dnia 5 kwietnia 2019 roku do dnia 17 kwietnia 2019 roku oraz od dnia 9 maja 2019 roku do dnia 15 maja 2019 roku pracodawca wypłacił ubezpieczonej wynagrodzenie za ww. okresy niezdolności do pracy. Z kolei za okres od dnia 16 maja 2019 roku do dnia 23 maja 2019 roku ubezpieczona wystąpiła do organu rentowego o zasiłek chorobowy ((...) nr (...), zaświadczenie płatnika składek z dnia 20 maja 2019 roku).

W dniu 18 czerwca 2019 roku ubezpieczona złożyła wniosek do organu rentowego o wydanie decyzji w sprawie ustalenia uprawnień do zasiłku chorobowego, wypłaconego za okres od dnia 16 maja 2019 roku do dnia 23 maja 2019 roku oraz za okres od dnia 24 maja 2019 roku do dnia 6 czerwca 2019 roku (wniosek ubezpieczonej z dnia 18 czerwca 2019 roku).

Zaskarżoną decyzją z dnia 12 lipca 2019 roku organ rentowy przyznał ubezpieczonej prawo do zasiłku chorobowego od dnia 16 maja 2019 roku do dnia 31 maja 2019 roku od podstawy wymiaru wynoszącej 100 % przeciętnego wynagrodzenia w kwocie 4.863,74 zł brutto, a od dnia 1 czerwca 2019 roku do dnia 15 czerwca 2019 roku w kwocie 4.950,94 zł brutto. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, iż niezdolność do pracy ubezpieczonej powstała jeszcze w trakcie trwania umowy o pracę i trwa nadal po jej ustaniu od dnia 16 maja 2019 roku. Podano, iż podstawa wymiaru zasiłku chorobowego po ustaniu zatrudnienia została ograniczona do 100% podstawy wymiaru przeciętnego wynagrodzenia na podstawie art. 46 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 roku o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. 2019.645 j.t.)(decyzja z dnia 12 lipca 2019 roku Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w Z.).

Postanowieniem z dnia 9 października 2019 roku organ rentowy dokonał sprostowania pomyłki pisarskiej w decyzji z dnia 12 lipca 2019 roku w ten sposób, że przyznał ubezpieczonej prawo do zasiłku chorobowego za okres „od dnia 1 czerwca 2019 roku do dnia 15 lipca 2019 roku” a nie jak to zostało ujęte w decyzji z dnia 12 lipca 2019 roku, którą przyznano ubezpieczonej prawo do zasiłku chorobowego „od dnia 1 czerwca 2019 roku do dnia 15 czerwca 2019 roku” (postanowienie organu rentowego z dnia 9 października 2019 roku, k. 19).

Zarządzeniem z dnia 20 września 2019 roku Sąd zobowiązał organ rentowy do wyliczenia wysokości zasiłku chorobowego za okres od dnia 16 maja 2019 roku do dnia 15 czerwca 2019 roku od podstawy wymiaru zasiłku stanowiącej przeciętne miesięczne wynagrodzenie wypłacone odwołującej się za okres 12 miesięcy kalendarzowych poprzedzających miesiąc w którym powstała niezdolność do pracy.

Pismem z dnia 9 października 2019 roku organ rentowy przedstawił stosowne wyliczenie w powyższym zakresie (pismo organu rentowego z dnia 9 października 2019 roku, k. 18).

Powyższy stan faktyczny, który jest niesporny, został ustalony na podstawie akt zasiłkowych ZUS, w szczególności zaświadczenia płatnika składek z dnia 20 maja 2019 roku, pisma z dnia 18 czerwca 2019 roku ubezpieczonej zawierającego wniosek o ustalenie uprawnień do zasiłku chorobowego.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonej nie zasługuje na uwzględnienie.

W niniejszej sprawie spornym była kwestia, czy podstawa wymiaru zasiłku chorobowego należnego ubezpieczonej, po ustaniu tytułu ubezpieczenia, winna być ustalona wyłącznie na podstawie art. 36 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 roku o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. 2019.645 j.t.) zwanej dalej ustawą zasiłkową czy w oparciu o regulację zawartą w art. 46 tej ustawy.

Art. 6 ust. 1 ustawy zasiłkowej stanowi, iż zasiłek chorobowy przysługuje ubezpieczonemu, który stał się niezdolny do pracy z powodu choroby w czasie trwania ubezpieczenia chorobowego.

Zgodnie z art. 7 pkt 1 ustawy zasiłkowej zasiłek chorobowy przysługuje również osobie, która stała się niezdolna do pracy po ustaniu tytułu ubezpieczenia chorobowego, jeżeli niezdolność do pracy trwała bez przerwy co najmniej 30 dni i powstała nie później niż w ciągu 14 dni od ustania tytułu ubezpieczenia chorobowego.

W myśl art. 36 ust. 1 ustawy zasiłkowej podstawę wymiaru zasiłku chorobowego przysługującego ubezpieczonemu będącemu pracownikiem stanowi przeciętne miesięczne wynagrodzenie wypłacone za okres 12 miesięcy kalendarzowych poprzedzających miesiąc, w którym powstała niezdolność do pracy.

Art. 46 ustawy zasiłkowej stanowi, iż podstawa wymiaru zasiłku chorobowego przysługującego za okres po ustaniu tytułu ubezpieczenia chorobowego nie może być wyższa niż kwota wynosząca 100% przeciętnego wynagrodzenia. Kwotę tę ustala się miesięcznie, poczynając od 3 miesiąca kwartału kalendarzowego, na okres 3 miesięcy, na podstawie przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia z poprzedniego kwartału, ogłaszanego dla celów emerytalnych.

Spór w niniejszej sprawie dotyczył wyłącznie wysokości zasiłku chorobowego, a ściślej podstawy jego obliczenia i sprowadzał się do rozstrzygnięcia czy podstawa wymiaru zasiłku należnego ubezpieczonej, winna być ustalona wyłącznie na podstawie art. 36 ustawy zasiłkowej czy też z uwzględnieniem normy wynikającej z art. 46 tej ustawy.

Rozstrzygając niniejszy spór Sąd w całości podzielił pogląd Sądu Najwyższego zaprezentowany w wyroku z dnia 7 kwietnia 2009 roku I UK 337/08. W uzasadnieniu wyroku Sąd Najwyższy stwierdził, że „ między stosowaniem normy prawnej wynikającej z art. 36 i normy ustalonej w art. 46 nie zachodzi stosunek alternatywy. Zasada ustalania wysokości zasiłku chorobowego przysługującego ubezpieczonemu będącemu pracownikiem (art. 36) nie ulega zmianie w odniesieniu do okresu zasiłkowego przypadającego po ustaniu tytułu ubezpieczenia, a w tym przypadku po ustaniu stosunku pracy. W art. 46 określona została jedynie górna granica wysokości podstawy wymiaru zasiłku chorobowego. Granicę tę stanowi kwota wynosząca 100% przeciętnego wynagrodzenia. Innymi słowy problem w tej sprawie nie sprowadza się do tego, który z przepisów ustawy ma zastosowanie do ubezpieczonego na zasadzie alternatywy, lecz czy ma do niego zastosowanie ograniczenie wysokości podstawy obliczenia zasiłku chorobowego wynikające z art. 46. Stąd istota sporu dotyczy wykładni tego przepisu, którego wykładnia językowo-logiczna nie przedstawia trudności. W treści tego przepisu nie sposób znaleźć przesłanek dla wyłączenia spod jego stosowania jakichkolwiek okresów pobierania zasiłku chorobowego przypadających po ustaniu tytułu ubezpieczenia. Nie zawiera on żadnych ograniczeń w tym zakresie. Ma on zastosowanie do wszelkich okresów pobierania zasiłku chorobowego po ustaniu tytułu ubezpieczenia. W szczególności wykładnia językowo-logiczna nie pozwala na postawienie tezy, że ograniczenie wysokości podstawy wymiaru zasiłku chorobowego uregulowane w tym przepisie ma miejsce wówczas, gdy prawo do zasiłku powstało po ustaniu tytułu ubezpieczenia, a nie ma zastosowania w takiej sytuacji gdy prawo powstało w

czasie trwania tytułu ubezpieczenia i obejmuje również okres po jego ustaniu.” Odwołując się do zasad wyrażonych w ustawie zasiłkowej Sąd Najwyższy dalej stwierdza, że „zasadą jest, że zasiłek chorobowy pełni funkcję rekompensującą utratę zarobku. Nie budzi zatem wątpliwości powiązanie prawa do zasiłku z utratą wynagrodzenia za pracę na skutek niezdolności do niej. Po ustaniu zatrudnienia pracownik nie pracuje, nie nabywa zatem prawa do wynagrodzenia. Co do zasady nie ma więc podstaw do rekompensaty, gdyż utrata zarobku nastąpiła w tym okresie nie na skutek choroby, lecz ustania zatrudnienia. Ustawodawca przewidział jednak ze względów społecznych prawo do zasiłku również w okresie po ustaniu zatrudnienia. Jest to jednak prawo o charakterze wyjątkowym. Nie ma podstaw do zakwestionowania ze względów aksjologicznych zróżnicowania wysokości zasiłku chorobowego w zależności od tego czy przypada on za okres trwania ubezpieczenia, czy za okres po jego ustaniu. Odpadnięcie funkcji rekompensacyjnej zasiłku w odniesieniu do okresu po ustaniu zatrudnienia stanowi dostateczną podstawę do zróżnicowania (obniżenia, w niektórych przypadkach) wysokości zasiłku” (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 kwietnia 2009 roku sygn. akt I UK 337/08).

Powoływany przez odwołującą się wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 września 2016 roku sygn. akt II UK 329/15, nie ma zastosowania w niniejszej sprawie bowiem dotyczy innego stanu faktycznego. W wyroku tym Sąd Najwyższy stwierdził, że nie ustala się nowej podstawy wymiaru zasiłku chorobowego, do którego prawo powstało w czasie przed zawieszeniem działalności gospodarczej, jeżeli nie było jakiegokolwiek przerwy w okresie pobierania tego zasiłku. Stan faktyczny sprawy dotyczył zasiłku chorobowego ubezpieczonego z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej, która to działalność została zawieszona na skutek niezdolności przedsiębiorcy do pracy. W takim stanie faktycznym Sąd Najwyższy uznał, że wysokość zasiłku chorobowego, do którego prawo powstało w czasie ubezpieczenia, nie może podlegać weryfikacji z powodu krótkotrwałego ustania tytułu ubezpieczenia w trakcie jego nieprzerwanego pobierania. Podstawowa różnica w stanie faktycznym którego dotyczy cytowane orzeczenie, a stanem faktycznym niniejszej sprawy sprowadza się do tego, że w tym pierwszym mamy do czynienia z krótkotrwałym ustaniem tytułu ubezpieczenia (przerwa w tytule ubezpieczenia na skutek zawieszenia działalności), a w rozpoznawanej sprawie mamy do czynienia z trwałym ustaniem tytułu ubezpieczenia (ustanie stosunku pracy).

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy, stwierdzić należy, iż do ustalenia podstawy świadczeń zasiłkowych dla odwołującej się ma zastosowanie art. 46 ustawy zasiłkowej. Po ustaniu zatrudnienia, czyli od 16 maja 2019 roku podstawa wymiaru zasiłku chorobowego należnego odwołującej się powinna być ustalana z uwzględnieniem normy wynikającej z art. 46 zasiłkowej, czyli winna być obniżona do kwoty wynoszącej 100% przeciętnego wynagrodzenia za pracę.

Mając na uwadze powyższe, w oparciu o powołane przepisy oraz art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. odwołanie ubezpieczonej należało oddalić. O kosztach procesu orzeczono w oparciu o zasadę odpowiedzialności za wynik procesu wyrażoną w art. 98 k.p.c. w związku z § 9 ust. 2 rozporządzenia z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. 2018.265 j.t.).

Sędzia Alina Kołakowska

ZARZĄDZENIE

1. odnotować;
2. odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć:
 - pełnomocnikowi organu rentowego wraz z aktami zasiłkowymi zobowiązując do ich zwrotu po upływie terminu do wniesienia apelacji;
 - pełnomocnikowi odwołującej się;
3. kal. 14 dni.

C., dnia 07 listopada 2019 r.

Sędzia Alina Kołakowska